

מקורות נוספים בעניני ה"ר

Page 1 of 5 – YIJE 5782 – Set 4

1	רמב"ם הלכות שכנים פרק ב הלכה יד - יז
2	הלכה יד
3	חצר השותפין שיש בה דין חלוקה, או שחלוקה ברצונם אף על פי שאין בה חלוקה יש לכל אחד מהן לכוף את
4	חבירו לבנות הכותל באמצע כדי שלא יראהו חבירו בשעה שמשתמש בחלקו, שהיזק ראייה י' היזק הוא ואין לו
5	חזקה בחצר, אלא אף על פי שעמדו כך שנים רבות בלא מחיצה כופהו לעשות מחיצה בכל עת שירצה
6	הלכה טו
7	רוחב מקום הכותל משל שניהם, וכמה יהיה רחבו, הכל כמנהג כ המדינה, ואפילו נהגו לעשות מחיצה ביניהם
8	בקנים ובהוצין, ובלבד שלא יהיה אויר שיסתכל בו ויראה את חבירו
9	הלכה טז
10	כמה גובה הכותל אין פחות מארבע אמות, וכן בגינה כופהו להבדיל גינתו מגינת חבירו במחיצה גבוהה עשרה
11	טפחים, אבל בבקעה אין צריך להבדיל בקעתו מבקעת חבירו אלא במקום שנהגו, רצה להבדיל בקעתו מבקעת
12	חבירו כונס לתוך שלו ובונה ועושה חזית כמו אמה בסיד מבחוץ כדי להודיע שהכותל שלו, לפיכך אם נפל הכותל
13	המקום והאבנים שלו, ואם עשו מדעת שניהם בונים הכותל באמצע ועושין חזית מכאן ומכאן, לפיכך אם נפל הכותל
14	המקום והאבנים של שניהן. +/השגת הראב"ד/ כמה גובה וכו' עד י' טפחים. א"א זה שיבוש גדול אלא כותל ארבע
15	+אמות עכ"ל
16	הלכה יז
17	המוכר גינה לחבירו סתם, והיתה מעורבת עם גנות אחרות כופין את הלוקח לבנות את הכותל ביניהם ואפילו
18	במקום שנהגו שלא לגדור בגנות, אבל אם מכר בקעה סתם אין מחייבים אותו לגדור אלא במקום שנהגו. +/השגת
19	הראב"ד/ המוכר גינה לחבירו וכו' עד הכותל ביניהן. א"א וכן המוכר עכ"ל. /השגת הראב"ד/ ואפילו וכו' עד במקום
20	+שנהגו. א"א זה שיבוש
21	משנה למלך הלכות שכנים פרק ב הלכה טז
22	הלכה טז
23	[טז] וכן בגינה כופהו כו' אבל בבקעה א"צ להבדיל כו'. בבקעה דליכא היזק ראייה וקנו זה לזה לעשות מחיצה והיה
24	בכור ופשוט יש להסתפק אם חייב הבכור ליתן שני חלקים או דילמא יעשו הכותל בין שניהם וכמ"ש הטור סימן
25	קנ"ז סי"ב בשם הרמ"ה ועיין בספר נתיבות משפט נתיב ז"ך ח"ג מדבר הטור סימן קנ"ח שכתב גבי גינה אם יש
26	בה דין חלוקה נראה דס"ל דאם אין בה דין חלוקה אף שנתרצו לחלוק אין כופין אותו לגדור משום דמצי למימר כי
27	איתרצאי לחלוק הוא ע"מ שלא אעשה גודא. ואף על גב דבחצר לא מצי למימר הכי וכמ"ש בסימן קנ"ז סי"א אפשר
28	דשאני גינה דאין בו היזק ראייה כל כך ועיין בספר נתיבות משפט שם
29	מגדל עוז הלכות שכנים פרק ב הלכה א
30	שוב מצאתי לחכמי לוני"ל ז"ל שאלוהו לר"מ ז"ל והשיבם וז"ל בספר קניין נמצא כתוב בו שבין גינה לגינה סגי
31	בעשרה טפחים ובתחלת ב"ב משמע דיותר פשיטא לן בגינה דהיזק ראייה שמיה היזק מבחצר וא"כ אמאי לא צריך
32	ארבע אמות יורנו מורנו גאוננו כי צמאים אנחנו לתשובתו כאיל תערוג על אפיקי מים
33	תשובה זאת השאלה לא היתה לאנשים גדולים כמוכס לשאול אותה וכי לא שאני בין היזק ראייה שהוא היזק גדול
34	ודאי שיראה אדם חבירו בעת שהוא עומד ויושב ועושה צרכיו ובין היזק ראייה שיראה קמת חבירו משום עינא בישא
35	שאלו דברי חסידות הם שלא יעיין בו בעין רעה ואותו השינוי שינויא בעלמא הוא ואינו אליבא דהילכתא דעיקר היזק

מקורות נוספים בעניני ה"ר

Page 2 of 5 – YIJE 5782 – Set 4

- 1 ראה בחצר מקום שבני אדם דרין אבל בגגות של חצירות א"צ ארבע אמות לפי שאין דרך בני אדם לדור בגגות
2 אלא במחיצת עשרה טפחים סגיא כי היכי דיהא נתפס עליו כגנב ק"ו לגגות שאין דרך בני אדם לדור שם ואם
3 מאותו ענין של עינא בישא אפילו בבקעה היינו מחייבין אותו בגדור שטיק קמתו של חבירו בבקעה הוא וכבר
4 נתברר שאין מחייבין אותו בבקעה לגדור כלל לא בד' אמות ולא בעשרה טפחים ולעולם אין חוששין להיזק ראה
5 אלא משום בני אדם ובמקומות הקבוצין כחצירות ואותן הדברים שנאמרו שם בגינה שינויי בעלמא ניהו זה דבר
6 ברור וא"צ להאריך ע"כ לשון תשובתו, אז אמרתי הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי ואשרי שזכיתי להסכמתו
7 :וראיתו ודעתו
- 8 לחם משנה הלכות שכנים פרק ב הלכה יז
- 9 הלכה יז
- 10 [יז] המוכר גינה לחבירו סתם וכו'. יצא לו לרבינו זה מההיא דפכ"א כדכתב ה"ה ואין להקשות לימא מוכר בעין יפה
11 הוא מוכר כדאמרינן גבי חלונות וסולמות דאין לו למוכר על הלוקח חלונות וסולמות משום דמוכר בעין יפה הוא
12 מוכר דלא אמרינן הכי אלא כדי לומר דמה שמכר לו לא שיר בו כלום אבל לענין לעשות לו מחיצה ודאי שהמוכר
13 רוצה שהלוקח יעשה אותה ויהיה הוא שמור והחילוק מבואר וק"ל
- 14 רמב"ם הלכות שכנים פרק ז הלכה ו
- 15 הלכה ו
- 16 הרי שפתח חלון לחצר חבירו ומחל לו בעל החצר או שגילה דעתו שהניחו כגון שבא וסייע עמו, או שידע הנזק ולא
17 ערער, הרי זה החזיק בחלון ואינו יכול אח"כ לחזור ולערער עליו לסתום, וכיצד ה דינה של חלון זה שהניחה
18 לפתחה אם ראשו של אדם יכול ליכנס ממנה או שהיתה למטה ו מארבע אמות אף על פי שאין ראשו נכנס ממנה
19 אין בעל החצר יכול לבנות כנגדה או מצדיה אלא א"כ הרחיק ארבע אמות כמו שביארנו. +/השגת הראב"ד/ וכיצד
20 דינה של חלון זה וכו' או שהיתה למטה וכו' כמו שביארנו. א"א אין אנו משויים לא עמו ולא עם רבו בדרך זה שלא
21 חילקו בגמ' בארבע אמות ולמטה מד' אמות שיהא חזקה אלא בחלון הצורי אבל בחלון המצרי לעולם אין לו חזקה
22 +.וכן הסכימו כל רבותי
- 23 כסף משנה הלכות שכנים פרק ז הלכה ו
- 24 הלכה ו
- 25 [ו] הרי שפתח חלון לחצר חבירו וכו'. כתב הטור בסימן קנ"ד בשם הרי"ף והרמב"ן ז"ל דחלון אם יש בו היזק ראייה
26 לעולם אין בו חזקה ואפילו נתן לו רשות לפתחו ואפילו מחל לו הנזק [יכול לומר סבור הייתי לקבל ואי אפשר לקבל]
27 וכו' וכ"כ הרמב"ם שאין חזקה להיזק ראיית חלון אבל א"א הרא"ש ז"ל כתב שיש לו חזקה וכ"כ הרי"ו הלוי עכ"ל ויש
28 לתמוה עליו שכתב כן בשם רבינו שהרי בפירוש כתב בכאן בהיפך ונראה שכתב כן מפני שראה לרבינו שכתב
29 בפרק שני גבי חצר השותפין שהיזק ראייה היזק הוא ואין לו חזקה בחצר אלא אף על פי שעמדו כך שנים רבות
30 בלא מחיצה כופהו לעשות מחיצה בכל עת שירצה ואי מהא לא איריא שהרי כתב שם ה"ה דעת המחבר כדעת רבו
31 דבחצר בדוקא אין לו חזקה משום דממילא הם מזיקין זה את זה בלא עשיית שום מעשה ולפיכך אין להם חזקה
32 בעמידתן כך ואפילו עמדו כן שלש שנים או יותר אבל אם עשו מעשה כגון פותח חלונות על חצר חבירו יש לו חזקה
33 לדעתם עכ"ל
- 34

מקורות נוספים בעניני ה"ר

Page 3 of 5 – YIJE 5782 – Set 4

- 1 רמב"ם הלכות שכנים פרק יא הלכה ד - ז
- 2 הלכה ד
- 3 כל ההרחקות האמורות בפרקים של מעלה אם לא הרחיק וראה חבירו ושתק הרי זה מחל ואינו יכול לחזור
- 4 ולהצריכו ולהרחיקו, והוא שיראה ממנו שמחל כגון שסייע עמו מיד או שאמר לו לעשות או שראהו שעשה בצדו
- 5 בלא הרחקה ושתק ולא הקפיד על זה זכה, שכל המחזיק בנזק זכה בו כמו שביארנו, במה דברים אמורים
- 6 בשהחזיק בשאר נזקין חוץ מארבעה מיני נזקין אלו האמורים בפרק זה שהן ד העשן וריח ה בית הכסא והאבק
- 7 וכיוצא בו ונדנדוד הקרקע שכל אחד מאלו אין לו חזקה, ואפילו שתק הניזק כמה שנים הרי זה חוזר וכופהו להרחיק
- 8 וכן היזק ראייה במקום שצריך מחיצה כופהו לעשות מחיצה בכל עת שירצה כמו שביארנו, ולמה שינו נזקים אלו
- 9 משאר נזקין לפי שאין דעתו של אדם סובלת נזק מאלו וחזקתו שאינו מוחל שהיזקו היזק קבוע, ואם קנו מידו
- 10 שמחל בנזקים אלו ו אינו יכול לחזור בו. /השגת הראב"ד/ כל ההרחקות האמורות בפרקים וכו' והוא שיראה ממנו
- 11 שמחל וכו' עד כמו שביארנו. א"א תמה אני ראה ושתק למה מיד הלא אף מושיט לו צרות אומרים לו לך יגע
- 12 וסתום עכ"ל. /השגת הראב"ד/ בד"א בשהחזיק בשאר נזקין וכו' וכן היזק ראייה וכו' כמו שביארנו. א"א צריך להביא
- 13 ראייה לכל אלו מחיצת החצר שאין חזקה מבטלה מפני שזה מזיק לזה וזה מזיק לזה יכול כל אחד לומר מפני כך לא
- 14 מחיתי ועוד מפני הוצאה שמגעת לחלקי ויתרתי הקרקע, עכ"ל. /השגת הראב"ד/ וחזקתו שאינו מוחל שהיזקו
- 15 +היזק קבוע. א"א והלא החופר בורות בנכסי אשתו שהם היזק קבוע ויש להם חזקה עכ"ל
- 16 הלכה ה
- 17 מי שהחזיק לעשות מלאכת דם או נבילות וכיוצא בהן במקומן ויבואו העורבים וכיוצא בהן בגלל הדם ויאכלו והרי הן
- 18 מצרין לחבירו בקולם וצפצופם או בדם ז שברגליהם שהן יושבין על האילנות ומלכלכין פירותיהם, אם היה חבירו
- 19 קפדן או חולה שצפצוף הזה מזיקו או שפירות שלו נפסדין לו בדם חייב לבטל אותה המלאכה או ירחיק עד שלא
- 20 יבא לו היזק מחמתו, שהיזק זה דומה לריח בית הכסא וכיוצא בו שאין לו חזקה, וכן בני מבוי או בני חצר שנעשה
- 21 אחד מהן אומן ולא מיחו בו שהרי הוחזק והיו העם נכנסין ויוצאין לקנות ושתקו לא החזיק בדבר זה ויש להם בכל
- 22 עת לעכב ולומר אין אנו יכולין לישן מקול הנכנסין והיוצאין שזה היזק קבוע הוא כמו העשן והאבק וכזה הורו
- 23 הגאונים.
- 24 הלכה ו
- 25 מי שהחזיק בנזק שיש לו חזקה כגון שפתח חלון או העביר אמת המים או שלא הרחיק מה שראוי להרחיק והרי
- 26 המחזיק טוען אתה אמרת לי לעשות או מחלת לי אחר שראית או הוכר הנזק ושתקת ולא מחית בי, והניזק אומר
- 27 עכשיו הוא שראיתי ולא ידעתי מקודם או שאמר כשראיתי מחיתי בך ואתה אמרת עתה ארחיק או אסתום ואתה
- 28 מדחה אותי מיום אל יום כדי שתקבע היזקך בכל אלו וכיוצא בהן על הניזק להביא ראיה, ואם לא הביא ישבע
- 29 המזיק היסת ויפטר.
- 30 הלכה ז
- 31 החזיק בנזק שאין לו חזקה כגון עשן ובית הכסא וכיוצא בהן וטען המזיק שקנה מידו של ניזק על המזיק להביא
- 32 ראייה שקנו מידו, ואם לא הביא ישבע הניזק היסת שלא קנו מידו על כך ויסלק זה היזקו
- 33 יד רמ"ה מסכת בבא בתרא דף ג עמוד א
- 34 ואף על גב דאיתחזוק דדיירי הכי כמה שני לא קיימא להו חזקה. חדא דמתני' סתמא קתני, ועוד דמסברא נמי לא
- 35 קיימא ליה חזקה חדא דהא לא עביד מעשה דתיקום ביה חזקה דומיא דפתיחת חלונות וכיוצא בהן, ועוד דאפילו
- 36 עביד מעשה כגון דהוה מעיקרא כותל ביניהן ופרצו בידיהם וחזייה חבריה ושתק ודיירי הכי כמה שני מצי למהדר
- 37 ולמכפייא לסלוקי היזק ראייה. ולא דמי להיזקא דחלון דקא אמרינן בפרק חזקת הבתים (דף נ"ט ע"א) דאית ליה
- 38 חזקה כדבעינן לפרושי התם (אות ר"פ), דאילו היזקא דחלון לאו היזק תדיר הוא דכל היכא דלא מיכוין בעל החלון

מקורות נוספים בעניני ה"ר

Page 4 of 5 – YIJE 5782 – Set 4

- 1 לעיוני מיניה לא מצי חזי משום דאיכא מחיצות דמעכבי עליה ואפשר דלא מעיין. אבל בחצר אף על גב דלא מכוין
2 לעיוני נמי לא סגיא דלא חזי דהא ליכא מחיצה כלל וכולה חדא תשמישתא היא, הילכך הו"ל כקוטרא ובית הכסא
3 דאידי ואידי היזק תדיר הוא והיזיקא דמטי מיניה צערא לגופיה דאנשי הוא, הלכך כקוטרא ובית הכסא דמי דלא
4 קיימא להו חזקה. ועוד דגבי חצר וכיוצא בה דאע"ג דלא מיכוין דלא חזי לא סגיא דלא חזי, מעיקרא כי קא מחזיק
5 באיסורא ודאי קא מחזיק כדדרשינן בפרק חזקת הבתים (דף ס' ע"א) מקרא דוירא את ישראל שוכן לשבטיו מה
6 ראה ראה שאין פתחיהן מכוונין זה לזה, אלמא (נמי) איסורא נמי איכא ולית ליה חזקה דאין חזקה לאיסורין. וה"ה
7 גבי פתח כנגד פתח דחד טעמא הוא, ועוד דקרא דילפינן מיניה בפתחים מכוונין זה לזה קאי. והוא הדין גבי שני
8 גגין זה כנגד זה היכא דעביד חד מינייהו לדירה, אבל גבי חלון העשוי לאורה או למחזי מיניה מידי דלית ליה היזק
9 ראה, כיון דיכיל לאתהנויי בתשמישתה ודלא לאסתכולי ברשותא דחבריה מעיקרא כי קא מחזיק [בהיתרא קא
10 מחזיק], ואמטול הכי קיימא ליה חזקה דמצי אמר מימנענא ולא מסתכלנא. ודוקא דאחזיק אבל לכתחילה לענין דינא
11 יכול למחות דאמר ליה מאן [לימא] דמימנעת דילמא לא מימנעת, כדאמרינן בהדיא (לקמן דף נ"ט ע"א) דאפילו
12 למעלה מארבע אמות מצי אמר ליה זימנין דמותבת שרשיפא ויתבת וקא חזית
- 13 עיין יד רמ"ה ג:רעא', רפ
- 14 תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף נט עמוד ב
- 15 ת"ר: מעשה באדם אחד שפתח חלוניו לחצר השותפין, ובא לפני ר' ישמעאל בר רבי יוסי, אמר לו: החזקת, בני,
16 החזקת; ובא לפני רבי חייא, אמר: יגעת ופתחת, יגע וסתום
- 17 רשב"ם מסכת בבא בתרא דף נט עמוד ב
- 18 החזקת - סבר לה לאלתר הוא חזקה דכיון דבפנינו החזיק ושתק אם איתא דשלא ברשות עשה היה לו למחות
19 והיינו דאמרן בפירקין לעיל /בבא בתרא/ (דף מא) כמאן כרבי יהודה וכו' ישמעאל (וכרבי) +מסורת הש"ס: [בר
20 רבי.] + יוסי דאמרי כל בפניו לאלתר הוא חזקה ואין הלכה כן
- 21 לך יגע וסתום - דלא הוא חזקה עד שלש שנים
- 22 חדושי הרמב"ן מסכת בבא בתרא דף נט עמוד א
- 23 וכן הא דתנן הזיז עד טפח יש לו חזקה ויכול למחות. בבעל חצר בשאין בו היזק ראה עסקינן שאין בעל החצר יכול
24 לבנות תחתיו, אבל בעל הגג על בעל החצר. כלומר אם יש בו היזק ראה לעולם אין לו חזקה, שכל דבר שיש בו
25 היזק ראה כגון חלונות וכל שכיוצא בהן אין לו חזקה דקוטרא ובית הכסא דמו. כך השיב רבינו הגדול ז"ל
26 בתשובותיו
- 27 ולפי דעתו ההוא דאתא לקמיה דר' ישמעאל וא"ל רבי חייא דלא הוא חזקה, לעולם קאמר ליה, וא"ת אי הכי מנא ליה
28 לרב נחמן דר' ישמעאל סבר לאלתר הוא חזקה, דילמא לעולם אימא לך לאלתר לא הוא חזקה וכי הוה מעשה לאחר
29 זמן מרובה היה ואפילו הכי ר' חייא לית ליה חזקה. איכא למימר כיון דר' ישמעאל לא בעא מניה סהדי כמה ימים יש
30 שפתח ואמר סתם החזקת משמע לאלתר, ור' חייא נמי דא"ל יגעת ופתחת יגע וסתום משמע דלעולם אין לו חזקה.
31 ומפורש בירושלמי הפותח חלון בחצר חברו במעמד חברו יכול לומר לו יגעת ופתחת בשמאל יגע וסתום בימין הגע
32 עצמך שהיה שם יכול למימר בעינא הוינא תלעי הגע עצמך שהיה מושיט לי צרורות יכיל למימר מגחך הוינא באהין
33 גברא. ושמעת מינה שאין להם חזקה, שאלו היה חזקה להיזק ראה לעולם כיון שהוא פותח במעמד חברו והוא
34 מושיט לו צרורות מיד נתקיימה חזקתו, כדאמרינן (ל"ה ב') אי דלי צנא דפירי לאלתר הוא חזקה וכו', ואמרינן נמי
35 (מ"א א') והא אית לי סהדי דאתא וסייע בגודא בהדאי, וכיון שלא נתקיימה חזקה בכך לא מקיימא ליה חזקה לעולם
36 היכא שיש שם היזק ראה כדעת רבינו הגדול ז"ל

מקורות נוספים בעניני ה"ר

Page 5 of 5 – YIJE 5782 – Set 4

- 1 בית שער וכו.-
- 2 יד רמ"ה מסכת בבא בתרא דף ב עמוד א
- 3 ולא תימא הני מילי היכא דשוו חולקי להדדי, אלא אפילו היכא דלא שוו חולקי להדדי כגון בכור ופשוט שבאו לחלוק
- 4 תרווייהו כי יהבי בין במקום הכותל בין בבנין כהדדי יהבי. דהאי כותל כי מתעביד לאו לאשבוחי לחולקיה דכל חד
- 5 מינייהו מתעביד כי היכי דתימא כל חד מינייהו לפום מאי דמטי ליה בחולקיה מהאי שבח הוא דיהיב, דהא לאו
- 6 אשבוחי משבח אלא מגרע קא גרע דקא ממעיט בין באוירא בין בתשמישתא כדאמרין בגמ' בהדיא בריש פרקין.
- 7 אלא כי מתעביד לסלוקי היזק ראייה מהדדי הוא דמתעביד, וכיון דתרווייהו בהאי הזיקא כהדדי נינהו דתרווייהו מזקי
- 8 אהדדי ומיחייבי כהדדי לסלוקי היזק ראייה מהדדי דינא הוא דיהיב ביה כהדדי. ומתניתין נמי דיקא דקא פסיק ותני
- 9 בונין את הכותל באמצע ולא קא פליג בין דשוו חולקי להדדי להיכא דלא שוו להדדי. וסיפא נמי דקתני לפיכך אם
- 10 נפל הכותל המקום והאבנים של שניהם בסתמא קאי דלא ידעינן היכי פלגי דאי ידעינן מאי לפיכך, אלא לאו מסתמא
- 11 דכיון דמעיקרא מצו למכפא אהדדי למהוי המקום והאבנים משל שניהם השתא נמי דנפל מסתמא המקום והאבנים
- 12 משל שניהם. ואי ס"ד מעיקרא כל חד מינייהו לפום חולקיה הוא דיהיב כי נפל הכותל ולא ידיע חולקיה דכל חד וחד
- 13 כמה הוי מחמת דאישתני חולקיה דחד מינייהו קא מטי ליה פסידא לבכור בין במקום בין באבנים דיהיב תרי תילתי
- 14 ולא קא מטי ליה השתא טפי מפלגא. ועוד בר מכל דין ומכל דין אפילו היכא דלא נפל הכותל ואתברר כמה יהיב ביה
- 15 כל חד מינייהו, אי יהיב ביה בכור טפי מפשוט אית ליה פסידא דקא יהיב ביה טפי ומשתמש ביה בהדיא בשוה. וכי
- 16 תימא דמשתמש ביה פשוט תולתא ובכור תרי תולתי, מצי פשוט למימר אנא [שיעור] מאי דצריכנא [בעינא] דאי
- 17 משתמישנא בציר ממאי דצריך לי אית לי פסידא דמפיקנא דמי בתשמישתא דאי לא נמטי עבידתיה לא מתהני לי
- 18 מיניה ולא מידי. וכי תימא לשתמש פשוט שיעור מאי דצריך ליה ובכור לשתמש על חד תרין מפשוט, אפשר דבכור
- 19 נמי לא צריך לאשתמושי ביה טפי מפשוט ואית ליה פסידא דקא יהיב פי שנים בפשוט ומשתמש בהדיא בשוה. אלא
- 20 ודאי ש"מ דמעיקרא כי יהבי ביה כי הדדי יהבי
- 21 וכי תימא אם כן נמצא בכור נוטל במדת הקרקע יותר מפי שנים בפשוט. כיון דמעיקר חלוקה דמשתמודע ליה כל
- 22 חד מינייהו לחולקיה פי שנים (בלחוד) הוא דקא שקיל, כי קא יהבי בהדדי בין במקום הכותל בין בבנין לאו אנפא
- 23 דשייך בעיקר חלוקה הוא אלא כל חד מינייהו כפורע חובתו דמי, ומסתמא דמחייבי בה בהדדי הוא דקא יהבי
- 24 ומעיקרא כל חד מינייהו מאי דחזי ליה קא שקיל ותו לא מידי
- 25 המשנה וגמרא ז:
- 26 רש"ש מסכת בבא בתרא דף ב עמוד א
- 27 במשנה בונין אה"כ באמצע כו' זה נותן ג"ט וזה נותן ג"ט כו'. לכאורה ה"נ דז"א אלא כשחלקיהן שוין אבל כשחלק
- 28 א' גדול משל חבירו נותנין לפי הערך שיש לכא"א חלק בו. ודומה להא דלקמן (ז' ב) דגובין לפי ממון וע"ש בתד"ה
- 29 לפי קירוב. וזה אשמע לן התנא באמרו באמצע לומר דמיירי בחלקים שוים. אבל לא כן כתב הטוש"ע בס"י קנ"ז
- 30 ס"ג. ועל ראיות הגר"א ז"ל שם אומר אני ערבך ערבא צריך: שם כפיסין לבנים. פי' הרע"ב דשיעור לבנה ג' טפחים.
- 31 וול"ד במחכ"ת דלפי המסקנא בגמרא משמע דמתני' בזוטרי דעם סידן לא הוין אלא ג"ט
- 32 נתיבות המשפט באורים סימן קסא ס"ק א
- 33 [א] לפי ממון. ואף דבית שער הוא משום היזק ראייה, כמבואר בב"ב דף ב' ע"ב דמוכיח מכאן דהיזק ראייה שמייה
- 34 היזק, ובסימן (קנ"א) [קנ"ז] סעיף ג' מבואר דלענין היזק ראייה אפילו יש לאחד פי שנים דנותן בשוה, ומשמע דה"ה
- 35 אם יש לאחד ממון הרבה דמ"מ נותן בשוה, י"ל דשאני התם דההיזק הוא מאחד לחבירו וכל אחד שם מזיק עליו
- 36 ועל המזיק להרחיק עצמו, וכך צריך להרחיק עצמו מזיק על סך קטן כמו מזיק על סך גדול, משא"כ הכא שהנזק בא
- 37 מאחרים, לכך מי שהוא ניזק יותר צריך ליתן יותר
- 38 עיין משל"מ לעיל ב:טז